

DEN 17. september 2021

J.NR. 21/05545

Kendelse**Jan Langekær****mod****Erhvervsstyrelsen**

Ved skrivelse af 6. maj 2021 har Jan Langekær klaget til Erhvervsstyrelsen over styrelsens afgørelser af 13. januar 2021, 18. marts 2021 og 26. april 2021, hvorved styrelsen har meddelt delvist afslag på en anmodning om aktindsigt i sager om Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut.

Sagens omstændigheder:

Af Jan Langekærs anmodning om aktindsigt af 3. januar 2021 fremgår det blandt andet:

” ...

Vi skrev til styrelsen senest den 18. august 2020 og modtog akter indtil den dato.

Vi anmoder venligst om at få tilsendt eventuelle senere fremkomne akter angående Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, i fortsættelse af de dokumenter vi allerede har modtaget.

Det gælder både med hensyn til fusionen med Sam Zinglersens Fond (sag X17-AA-77-EM) og med hensyn til fondens øvrige virksomhed.

” ...”

I Erhvervsstyrelsens afgørelse af 13. januar 2021 hedder det:

”Erhvervsstyrelsen har den 3. januar 2021 modtaget din e-mail med anmodning om aktindsigt i følgende:

”Vi skrev til styrelsen senest den 18. august 2020 og modtog akter indtil den dato.

Vi anmoder venligst om at få tilsendt eventuelle senere fremkomne akter angående Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, i fortsættelse af de dokumenter vi allerede har modtaget.

Det gælder både med hensyn til fusionen med Sam Zinglersens Fond (sag X17-AA-77-EM) og med hensyn til fondens øvrige virksomhed..”

Styrelsen bemærker, at du ikke kan anses for at være part i forvaltningslovens forstand i forhold til det sagsområde, der er anført i din anmodning.

Vi har derfor behandlet din anmodning om aktindsigt efter bestemmelserne i lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven).

Vi forstår din anmodning således, at du ønsker aktindsigt i sager og dokumenter vedrørende Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, som er nyere end dokumenterne i styrelsens besvarelse af 31. august 2020 af din aktindsigtsanmodning af 18. august 2020.

Følgende sager er omfattet din aktindsigtsanmodning:

- X20-EL-19-LY (henvendelse fra bestyrelsesmedlem)
- X20-EM-28-MR (ændring af ledelse)
- X20-EM-69-FA (ændring af ledelse)
- X20-EY-65-JH (ændring af ledelse)
- X20-EY-72-KS (ændring af ledelse)

X21-AD-09-KY (henvendelse fra bestyrelsesmedlem)

Styrelsen skal – med nedennævnte undtagelser – herved meddele dig delvis aktindsigt i dokumenterne på ovennævnte sager, jf. offentlighedslovens § 7.

Virksomhedsdokumenter

Sagerne X20-EM-28-MR, X20-EM-69-FA, X20-EY-65-JH og X20-EY-72-KS indeholder tilsammen tre beslutningsreferater, som ikke er vedlagt denne afgørelse.

Dette skyldes, at der for virksomhedsdokumenter opkræves betaling i henhold til anmeldelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 2, efter taksterne, som fremgår af Erhvervsstyrelsens hjemmeside her <https://erhvervsstyrelsen.dk/gebyrer-ogtakster> Anmeldelsesbekendtgørelsens regler om betaling for virksomhedsdokumenter er lex specialis og går derfor forud for offentlighedslovens regler.

Beslutningsreferat kan bestilles på datacvr.virk.dk ved at vælge ”Generalforsamlingsprotokollat” og indtaste datoerne 16/5 2020 8/11 2020 og 22/11 2020, via denne URL-adresse: <https://datacvr.virk.dk/data/produkter?enhedstype=virksomhed&id=19961486>

Personoplysninger

Det bemærkes, at styrelsen i medfør af offentlighedslovens § 30, nr. 1, har undtaget oplysninger om enkeltpersoners private forhold, fra aktindsigt. Konkret er CPR-numre, pasnummer og fødselsdato blevet undtaget fra aktindsigt. De undtagne oplysninger er overstregede.

Meraktindsigt

Erhvervsstyrelsen har overvejet, om der i medfør af princippet om meroffentlighed kan gives aktindsigt i videre omfang i legatarfortegnelsen, end hvad der følger af offentlighedslovens § 30, nr. 1, jf. lovens § 14.

[...]

...”

Af Jan Langekærs anmodning om aktindsigt af 22. januar 2021 fremgår det blandt andet:

”...

Vi skrev til styrelsen senest den 3. januar 2021 og modtog akter indtil den dato. Vi afventer dog stadig eventuelt flere akter fra ovennævnte periode, som Erhvervsstyrelsen har forklaret i mail af 13. januar, at vi vil modtage senest 2. februar 2021.

Vi anmoder venligst om at få tilsendt eventuelle senere fremkomne akter fra 3. januar og frem til dags dato angående Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, i fortsættelse af de dokumenter vi allerede har modtaget.

Det gælder både med hensyn til fusionen med Sam Zinglersens Fond (sag X17-AA-77-EM) og med hensyn til fondens øvrige virksomhed.”

Ved mail af 8. februar 2021 udvidede Jan Langekær sin anmodning om aktindsigt af 22. januar 2021. Af anmodningen fremgår det blandt andet:

”...

Vi skrev til styrelsen senest den 22. januar og venter stadig på akter indtil den dato. 2/9 Vi anmoder venligst om at få tilsendt eventuelle senere fremkomne akter angående Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, i fortsættelse af de dokumenter vi allerede har modtaget.

Det gælder både med hensyn til fusionen med Sam Zinglersens Fond (sag X17-AA-77-EM) og med hensyn til fondens øvrige virksomhed.

...”

I Erhvervsstyrelsens afgørelse af 18. marts 2021 hedder det:

”...

Erhvervsstyrelsen har den 3. januar 2021 modtaget din e-mail med anmodning om aktindsigt i følgende:

”Vi skrev til styrelsen senest den 18. august 2020 og modtog akter indtil den dato.

Vi anmoder venligst om at få tilsendt eventuelle senere fremkomne akter angående Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, i fortsættelse af de dokumenter vi allerede har modtaget.

Det gælder både med hensyn til fusionen med Sam Zinglersens Fond (sag X17-AA-77-EM) og med hensyn til fondens øvrige virksomhed.”

Styrelsen har endvidere den 22. januar 2021 modtaget din e-mail med anmodning om aktindsigt i følgende:

”Vi skrev til styrelsen senest den 3. januar 2021 og modtog akter indtil den dato. Vi afventer dog stadig eventuelt flere akter fra ovennævnte periode, som Erhvervsstyrelsen har forklaret i mail af 13. januar, at vi vil modtage senest 2. februar 2021.

Vi anmoder venligst om at få tilsendt eventuelle senere fremkomne akter fra 3. januar og frem til dags dato angående Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, i fortsættelse af de dokumenter vi allerede har modtaget. Det gælder både med hensyn til fusionen med Sam Zinglersens Fond (sag X17-AA-77-EM) og med hensyn til fondens øvrige virksomhed.”

Endelig har styrelsen den 8. februar 2021 modtaget din e-mail med anmodning om aktindsigt i følgende:

”Vi skrev til styrelsen senest den 22. januar og venter stadig på akter indtil den dato. Vi anmoder venligst om at få tilsendt eventuelle senere fremkomne akter angående Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, i fortsættelse af de dokumenter vi allerede har modtaget.

Det gælder både med hensyn til fusionen med Sam Zinglersens Fond (sag X17-AA-77-EM) og med hensyn til fondens øvrige virksomhed.”

[...]

Fondens bemærkninger

Fonden har i brev af 3. februar 2021 redegjort for, hvorfor det vil være af væsentlig økonomisk betydning for fonden, hvis der gives aktindsigt i oplysninger om fondens drifts- eller forretningsforhold el.lign.

Fonden har i den forbindelse indsendt følgende relevante oplysninger, som styrelsen har ekstraheret fra brevet af 3. februar 2021. De oplysninger i fondens bemærkninger, som indeholder eller refererer til oplysninger, der vurderes at være undtaget fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 2, er dog ikke medtaget.

”Fonden har en særlig position på markedet for åndsvidenskab i Danmark, og Fonden har således været genstand for adskillige plagiatforsøg. Det har bl.a. mundet ud i en lang retssag, som i byretten endte med en domsfældelse til Fondens fordel. Sagen verserer pt. som en ankesag ved landsretten. Derudover har der været forsøg på at destabilisere Fonden fra konkurrerende aktører, som har ønsket at plagiere Fondens aktiver, herunder Fondens ophavsretlige beskyttede værker og forretningsmodeller.

Det er Fondens opfattelse, at der er anmodet om aktindsigt af Fondens modpart i retssagen, som allerede har forsøgt at underminere Fondens økonomi og krænke Fondens ophavsret. Det har Fonden fået byrettens ord for.

På baggrund af ovennævnte synspunkter er det Fondens klare opfattelse, at dokumenterne indeholder oplysninger, der er omfattet af offentlighedslovens § 30, nr. 2.

...

Fortrolige forretningsoplysninger om økonomiske og organisatoriske prioriteringer, investeringer, strategier, handlingsplaner, samarbejdsrelationer o.l., som andre aktører må forventes at udnytte til at understøtte og udvikle egne aktiviteter på bekostning af Fondens virksomhed og indtægterne herfra.

Fonden har seks væsentlige indtægtskilder: arv og gaver, kurser, udlejning, bogsalg, magasinet Kosmos og restaurant. Da andre aktører vil kunne profitere af en aktindsigt i oplysninger på næsten alle disse områder, er der en nærliggende risiko for, at Fondens virksomhed vil blive påført betydelig økonomisk skade, såfremt oplysningerne – der har en høj detaljeringsgrad – udleveres.

Såfremt oplysningerne udleveres, vil det endvidere efter Fondens opfattelse kunne forventes, at sådanne interne oplysninger om Fondens forretningsgange, økonomiske strategi mv. vil blive offentliggjort med henblik på at skade Fonden og dens ledelse, herunder Fondens renommé og omdømme blandt sine mange donorer, kunder og frivillige med en nærliggende risiko for væsentlige økonomiske skadevirkninger til følge (jf. nedenfor). Disse oplysninger er undtaget aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 2.

...

Fortrolige oplysninger om interne overvejelser, uenigheder o.l., som forventes at føre til et tab af goodwill blandt donorer, kunder og frivillige. Det skyldes dels oplysningernes "følsomme" karakter, dels og i særdeleshed, fordi Fonden forventer, at oplysningerne vil blive misbrugt af andre aktører i form af negative kampagner o.l. rettet mod Fondens dispositioner, ledelse mv.

Denne skadesvirkning må forventes at blive forstærket yderligere af det forhold, at der som følge af den verserende ophavsretssag har udviklet sig et miljø af negativt indstillede personer og grupper, der aktivt modarbejder Fonden med det formål at undergrave Fondens ledelse og skade omdømme mv. En imødekommelse af ansøgningen om aktindsigt i disse oplysninger vil medføre en nærliggende risiko for, at aktindsigtsøgende offentliggør samtlige dokumenter, således at det ikke blot vil være modparterne i retssagen, der bliver bekendt med det fortrolige indhold af dokumenterne, men ligeledes Fondens donorer, kunder og frivillige samt den generelle offentlighed.

Fonden har en stærk almennyttig profil og er helt afhængig af den goodwill og tillid, som Fondens forskellige testatorer, gavgivere og andre viser Fonden. Tillid er Fondens vigtigste valuta.

Helt konkret forventer Fonden samlet set væsentlige økonomiske skadevirkninger som en direkte følgevirkning af tab af goodwill mv. på følgende områder:

C.1. Donorer. *Donationer i form af gaver og arv er særlig følsom over for den goodwill, som Fonden nyder blandt sine mange og ofte mangeårige*

donorer. I regnskabsåret 2019 stod sådanne donorer for knap X [undtaget, red.] af Fondens indtægter (tidligere år væsentligt mere), og i regnskabsåret 2020 modtog Fonden gavebeløb på ca. X [undtaget, red.] mio. kr. og arveløb på ca. X [undtaget, red.] mio. kr. Hvis der gives aktindsigt i de pågældende oplysninger, vil der være en markant risiko for, at Fonden vil opleve en betydelig nedgang i antallet af donationer.

C.2. Frivillige medarbejdere. Frivilligt arbejde er grundlaget for de fleste af Fondens aktiviteter. Fonden har mellem 150-200 frivillige medarbejdere og kun meget få ansatte – Fonden er således helt afhængig af frivillig arbejdskraft. Den tillid, de frivillige nærer til Fonden, vil lide skade, hvis de pågældende oplysninger udleveres, og der er således en markant risiko for, at færre frivillige vil have lyst til at påtage sig vigtige arbejdsopgaver i forbindelse med Fondens forskellige aktiviteter. En nedgang i antallet af frivillige vil betyde, at de normale aktiviteter som foredrag og kurser mv. – der hovedsageligt er baseret på frivillig arbejdskraft – ikke vil kunne gennemføres i samme omfang med tab af indtægt på disse aktiviteter til følge.

C.3. Kunder. Tilliden til Fonden som institution og virksomhed vil lide skade, hvilket igen vil påvirke deltagelsen i undervisning og kurser mv. negativt og dermed reducere Fondens indtægter på disse områder. Også indtægter fra udlejning, restaurant- og café samt salg af bøger og magasiner vil kunne blive ramt, da der er tale om tilknyttede forretningsområder.

Disse oplysninger er undtaget aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 2. For visse af oplysningernes vedkommende er der endvidere en markant risiko for, at enkeltpersoners professionelle omdømme vil lide betydelig skade, såfremt oplysningerne udleveres. Der er derfor en nærliggende risiko for en erhvervsmæssig og økonomisk skadevirkning som en følge heraf.

...

Fortrolige oplysninger af juridisk karakter, herunder dokumenter med forbindelse til den verserende ophavsretssag, der skal hovedforhandles den 10.-11. maj 2021 i landsretten, samt andre fortrolige oplysninger af ophavsretlig karakter. Aktindsigt i de juridiske overvejelser, strategier o.l. i tilknytning til ophavsretssagen vil forventeligt have negativ indflydelse på resultatet i retssagen.

Modparten i den verserende ophavsretssag har vist stor vilje til at fortsætte sine aktiviteter med at udfordre Fondens ophavsrettigheder med væsentlige økonomiske udgifter (advokatudgifter) og reduceret indtjening (bogsalg) for Fonden til følge. Fonden forventer, at en aktindsigt i disse oplysninger vil blive brugt til at styrke omtalte aktiviteter med væsentlige skadevirkninger, herunder økonomiske, for Fonden til følge.

Disse oplysninger er undtaget aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 2.”

Dine bemærkninger til udkast til afgørelse

Erhvervsstyrelsen har modtaget dine bemærkninger af 2. februar 2021 til vores udkast til afgørelse af 10. februar 2021. Erhvervsstyrelsen skal herefter træffe nedenstående afgørelse om aktindsigt.

Dine bemærkninger indgår i styrelsens behandling er sagen i det omfang bemærkningerne angår selve spørgsmålet om hvilke oplysninger, der er undtaget aktindsigt, herunder især fondens bemærkninger hertil, som er gengivet ovenfor, hvorimod dine øvrige generelle bemærkninger om fonden eller styrelsens fondsretlige tilsyn med fonden ikke indgår i afgørelsen om aktindsigt, da de ikke ses at være relevante i denne sammenhæng.

Afgørelse

Erhvervsstyrelsen skal i henhold til offentlighedslovens § 7 meddele dig aktindsigt i dokumenterne på sagerne X21-AD-09-KY og X20-EL-19-LY på baggrund

af dine aktindsigtsanmodninger af 3. januar 2021, 22. januar 2021 og 8. februar 2021.

Ti dokumenter er dog blevet undtaget fra aktindsigt i sin helhed i henhold til offentlighedslovens § 34, stk. 1, jf. § 30, nr. 2. Der er tale om følgende bilag på sag X21-AD-09-KY: 4, 5, 8, 10, 11, 12, 15, 16, 28 og 37.

Begrundelse

Efter høring af fonden finder styrelsen i medfør af offentlighedslovens § 30, nr. 2, at aktindsigt i oplysninger om drifts- eller forretningsforhold el.lign. i dokumenterne ikke kan imødekommes, da det er af væsentlig økonomisk betydning for fonden. Styrelsen har derfor overstreget disse oplysninger i dokumenterne. Offentlighedslovens § 30, nr. 2, er begrundet i hensynet til private erhvervsinteresser m.v. I lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at forvaltningsmyndigheden skal foretage en konkret vurdering, der falder i to led.

Myndigheden skal først tage stilling til, hvorvidt der er tale om oplysninger vedrørende forretningsforhold m.v. Er det tilfældet, skal myndigheden dernæst vurdere, om aktindsigt i disse oplysninger må antages at indebære en nærliggende risiko for, at der – typisk af konkurrencemæssige grunde – påføres den pågældende virksomhed navnlig økonomisk skade af nogen betydning.

Det fremgår også af lovbemærkningerne, at der gælder en klar formodning for, at udlevering af oplysningerne vil indebære en nærliggende risiko for, at den virksomhed, oplysningerne angår, vil lide skade af betydning.

Forvaltningsmyndigheden bør alligevel indhente en udtalelse fra den, oplysningerne angår, for at få belyst risikoen for, at en udlevering af oplysninger om forretningsforhold m.v. vil medføre den nævnte risiko for økonomisk skade.

Det er ikke præciseret i offentlighedsloven eller dennes forarbejder, hvad der skal forstås ved ”tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold el.lign.

Offentlighedskommissionen har i Betænkning om Offentlighedsloven¹ vurderet, at det ikke er muligt udtømmende eller blot nogenlunde dækkende at fastlægge, hvilke oplysninger der skal være omfattet af udtrykket. Som eksempel nævnes bl.a. oplysninger om forretningsforbindelser, kontraktvilkår, forretningsmæssige strategier, driftsomkostninger, salgsomkostninger samt oplysninger om virksomhedens regnskaber og økonomiske forhold i øvrigt.

Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at dokumenterne på de to sager indeholder oplysninger om forretningsforbindelser, kontraktvilkår, forretningsmæssige strategier, og andre økonomiske forhold og dermed oplysninger, som er omfattet af offentlighedsloven § 30, nr. 2.

Det er endvidere styrelsens vurdering på baggrund af bemærkningerne fra fonden, at der er en klar formodning for, at udlevering af disse oplysninger vil indebære en nærliggende risiko for, at fonden vil lide væsentlig økonomisk skade.

Vi har lagt vægt på, at oplysningerne angår detaljer om fonden strategier, organisatoriske prioriteringer, investeringer, handlingsplaner, interne overvejelser og fortrolige oplysninger af juridisk karakter samt oplysninger om fondens regnskaber og økonomiske forhold i øvrigt, og at en offentliggørelse af oplysningerne vil have økonomisk betydning for fonden.

Som nævnt er ti af dokumenterne omfattet af din aktindsigtsanmodning ikke blevet udleveret, da det vil medføre en prisgivelse af det hensyn, der er nævnt i offentlighedslovens § 30, nr. 2, og da det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold, jf. offentlighedslovens § 34, stk. 1.

Erhvervsstyrelsen bemærker afslutningsvis, at vi i medfør af offentlighedslovens § 30, nr. 1, også har undtaget oplysninger i dokumenterne om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold, fra aktindsigt.

---

¹ Betænkning nr. 1510/2009

[...]

Meraktindsigt

Af offentlighedslovens § 14, stk. 1, 2. pkt., fremgår det, at der kan gives aktindsigt i videre omfang, medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder blandt andet regler om tavshedspligt. Princippet om meroffentlighed er derfor begrænset af reglerne om tavshedspligt i forvaltningslovens § 27, stk. 1-4.

Det er vores vurdering, at forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 1 og 2, i denne sag er til hinder for, at der gives aktindsigt i videre omfang, end hvad der følger af offentlighedslovens § 30 som følge af den indholdsmæssige sammenhæng mellem disse to lovbestemmelser.

Styrelsen har derfor vurderet, at der ikke er grundlag for at give aktindsigt i videre omfang, og har herved lagt vægt på de samme hensyn som ligger bag bestemmelserne i offentlighedslovens § 30 samt reglerne om tavshedspligt i forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 1 og 2, afvejet over for din interesse i offentlighed i dokumenterne.

...”

Af Jan Langekærs anmodning om aktindsigt af 31. marts 2021 fremgår blandt andet:

”Vi skrev til styrelsen senest den 10. marts og modtog - efter vores hørings svar - de af jer udvalgte akter indtil den dato.

Vi anmoder venligst om at få tilsendt eventuelle senere fremkomne akter angående Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, i fortsættelse af de dokumenter vi allerede har modtaget.

Det gælder specielt Fondens redegørelse som svar på Erhvervsstyrelsens mail af 20. januar. Fonden fik udsættelse med besvarelsen til 31. marts 2021.

Og det gælder akter angående fusionen med Sam Zinglersens Fond (sag X17-AA-77-EM) og med hensyn til fondens øvrige virksomhed”

I Erhvervsstyrelsen afgørelse af 26. april 2021 hedder det:

”Erhvervsstyrelsen har den 31. marts 2021 modtaget din e-mail med anmodning om aktindsigt i følgende:

”Vi skrev til styrelsen senest den 10. marts og modtog - efter vores høringsvar - de af jer udvalgte akter indtil den dato.

Vi anmoder venligst om at få tilsendt eventuelle senere fremkomne akter angående Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, i fortsættelse af de dokumenter vi allerede har modtaget.

Det gælder specielt Fondens redegørelse som svar på Erhvervsstyrelsens mail af 20. januar. Fonden fik udsættelse med besvarelsen til 31. marts 2021.

Og det gælder akter angående fusionen med Sam Zinglersens Fond (sag X17-AA-77-EM) og med hensyn til fondens øvrige virksomhed

Det skal bemærkes, at du ikke kan anses for at være part i forvaltningslovens forstand i forhold til det sagsområde, der er anført i din anmodning. Vi har derfor behandlet din anmodning om aktindsigt efter bestemmelserne i lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven).

Styrelsen forstår dine anmodning således, at du ønsker aktindsigt i sager og dokumenter vedrørende Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut, som er nyere end dokumenterne i styrelsens besvarelse af 18. marts 2021 af dine aktindsigtsanmodninger af 3. januar 2021, 22. januar 2021 og 8. februar 2021.

Afgørelse

Erhvervsstyrelsen skal i henhold til offentlighedslovens § 7 meddele dig aktindsigt i dokumenterne på sag X21-AD-09-KY, som er nyere end 18. marts 2021.

To dokumenter er blevet undtaget fra aktindsigt i sin helhed i henhold til offentlighedslovens § 34, stk. 1, jf. § 30, nr. 2. Der er tale om et budget og et notat til dette budget.

Styrelsen finder i medfør af offentlighedslovens § 30, nr. 2, at aktindsigt i oplysninger om drifts- eller forretningsforhold el.lign. i dokumenterne ikke kan imødekommes, da det er af væsentlig økonomisk betydning for fonden. Styrelsen har derfor overstreget disse oplysninger i dokumenterne.

Vi har også i medfør af offentlighedslovens § 30, nr. 1, har undtaget oplysninger i dokumenterne om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold, fra aktindsigt.

Begrundelse

Offentlighedslovens § 30, nr. 2, er begrundet i hensynet til private erhvervsinteresser m.v. I lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at forvaltningsmyndigheden skal foretage en konkret vurdering, der falder i to led.

Myndigheden skal først tage stilling til, hvorvidt der er tale om oplysninger vedrørende forretningsforhold m.v. Er det tilfældet, skal myndigheden dernæst vurdere, om aktindsigt i disse oplysninger må antages at indebære en nærliggende risiko for, at der – typisk af konkurrencemæssige grunde – påføres den pågældende virksomhed navnlig økonomisk skade af nogen betydning.

Det fremgår også af lovbemærkningerne, at der gælder en klar formodning for, at udlevering af oplysningerne vil indebære en nærliggende risiko for, at den virksomhed, oplysningerne angår, vil lide skade af betydning.

Forvaltningsmyndigheden bør alligevel indhente en udtalelse fra den, oplysningerne angår, for at få belyst risikoen for, at en udlevering af oplysninger om forretningsforhold m.v. vil medføre den nævnte risiko for økonomisk skade.

Det er ikke præciseret i offentlighedsloven eller dennes forarbejder, hvad der skal forstås ved ”tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold el.lign.

Offentlighedskommissionen har i Betænkning om Offentlighedsloven² vurderet, at det ikke er muligt udtømmende eller blot nogenlunde dækkende at fastlægge, hvilke oplysninger der skal være omfattet af udtrykket. Som eksempel nævnes bl.a. oplysninger om forretningsforbindelser, kontraktvilkår, forretningsmæssige strategier, driftsomkostninger, salgsomkostninger samt oplysninger om virksomhedens regnskaber og økonomiske forhold i øvrigt.

Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at dokumenterne indeholder oplysninger om forretningsforbindelser, kontraktvilkår, forretningsmæssige strategier, og andre økonomiske forhold og dermed oplysninger, som er omfattet af offentlighedsloven § 30, nr. 2. Det er også styrelsens vurdering, at oplysningerne er identiske med eller svarer til de oplysninger, som styrelsen har undtaget fra aktindsigt i afgørelse af 18. marts 2021.

Det er derfor styrelsens vurdering på baggrund af fondens bemærkningerne, som du har modtaget i styrelsens udkast til afgørelse af 10. februar 2021 og styrelsens afgørelse af 18. marts 2021, at der er en klar formodning for, at udlevering af disse oplysninger også vil indebære en nærliggende risiko for, at fonden vil lide væsentlig økonomisk skade.

Vi har lagt vægt på, at oplysningerne angår detaljer om fonden strategier, organisatoriske prioriteringer, investeringer, handlingsplaner, interne overvejelser og fortrolige oplysninger af juridisk karakter samt oplysninger om fondens regnskaber og økonomiske forhold i øvrigt, og at en offentliggørelse af oplysningerne vil have økonomisk betydning for fonden.

Som nævnt er to af dokumenterne omfattet af din aktindsigtsanmodning ikke blevet udleveret, da det vil medføre en prisgivelse af det hensyn, der er nævnt i

---

² Betænkning nr. 1510/2009

offentlighedslovens § 30, nr. 2, og da det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold, jf. offentlighedslovens § 34, stk. 1.

Meraktindsigt

Af offentlighedslovens § 14, stk. 1, 2. pkt., fremgår det, at der kan gives aktindsigt i videre omfang, medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder blandt andet regler om tavshedspligt. Princippet om meroffentlighed er derfor begrænset af reglerne om tavshedspligt i forvaltningslovens § 27, stk. 1-4.

Det er vores vurdering, at forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 1 og 2, i denne sag er til hinder for, at der gives aktindsigt i videre omfang, end hvad der følger af offentlighedslovens § 30 som følge af den indholdsmæssige sammenhæng mellem disse to lovbestemmelser.

Styrelsen har derfor vurderet, at der ikke er grundlag for at give aktindsigt i videre omfang, og har herved lagt vægt på de samme hensyn som ligger bag bestemmelserne i offentlighedslovens § 30 samt reglerne om tavshedspligt i forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 1 og 2, afvejet over for din interesse i offentlighed i dokumenterne.

...”

Ved skrivelse af 6. maj 2021 har Jan Langekær klaget til Erhvervsstyrelsen over styrelsens afgørelser. Af klageskrivelsen fremgår:

”Angående verserende sag i Østre Landsret Sag BS-48075/2019-OLR(10. afdeling) og Sag BS-48002/2019-OLR(10. afdeling)

Til Erhvervsankenævnet,

En alvorlig sag, hvor jeg er anklaget sammen med 3 andre, skal for Landsretten den 10.-11. maj 2021.

Sagen har hidtil kostet parterne langt over 15.000.000 kr.

Anklageren er Martinus Institut v. Jacob Kølle Christensen. Han skal aflægge forklaring og som vidne fremlægge sandheden, hele sandheden.

Jeg ved, at han har klaget til erhvervsstyrelsen, i slutningen af november 2020, og at Erhvervsstyrelsen den 25. november 2020 har svaret Martinus Institut, og jeg har fået aktindsigt korrespondancen, men en stor del er censureret væk. – Alt hvad han dér skriver har afgørende betydning for sagens udfald. (Dokumentet med det bortcensurerede er vedlagt)

Jeg anmoder derfor Erhvervsankenævnet om at tillade at alt, hvad der er bortcensureret, bliver stillet til rådighed for de 3 dommere i Landsretten.

Kun på den måde, kan alt komme frem i lyset, og et vidnesbyrd, der indeholder "hele sandheden" blive kendt af dommerne.

Jeg forventer en positiv vurdering og god behandling af min klage?

...”

Fonden Martinus Åndsvidenskabelige institut har ved skrivelse af 23. august 2021 blandt andet bemærket:

”Først og fremmest er det stadig Fondens vurdering, at dokumenter på sagerne X20-EL-19-LY og X21-AD-09-KY indeholder oplysninger, der er omfattet af undtagelsesbestemmelserne i offentlighedslovens § 30, nr. 1 og 2 samt § 33, nr. 5.

Fonden fastholder, at alle de i vores brev med bemærkninger til ansøgning om aktindsigt af 1. februar til Erhvervsstyrelsen markerede oplysninger skal undtages retten til aktindsigt efter offentlighedsloven.

Vores yderligere bemærkninger er relateret til de tre her nævnte og vedhæftede dokumenter.

A. 2017.12.21 Erhvervsankenævnets Kendelse-udpegningsperiode-
ean_17_01400a (Kendelsen)

B. 2021.06.08 Østre Landsret dom afsagt den 8. juni 2021.08.11 (Dom-
men)

C. 2021.06.14 Ansøgning om appeltilladelse (Ansøgningen)

2.A.1 Ved gennemlæsning af Erhvervsankenævnets afgørelse af 21. december 2017 kan vi konstatere, at henvisninger til og beskrivelser af retssagen i Kendelsen findes på siderne 1-4, 6- 7, 9, 11-12, 16-18 og 20-21. Det centrale omdrejningspunkt for daværende klage synes at være retssagen mellem Fonden og modparten. En af klagerne var ligesom i nærværende klage Jan Langekær.

2.A.2 Det er Fondens opfattelse, at baggrunden for nærværende klage desuden er retssagen. Selvom klager har tabt sagen i både by- og landsretten (se Dommen under 3), har vedkommende alligevel søgt Procesbevillingsnævnet om mulighed for at appellere til Højesteret (se Ansøgningen under 4). Klager håber formentlig gennem sin klage over Erhvervsstyrelsens afgørelse af 18. marts og 26. april 2021 om delvist afslag på aktindsigt i sager ang. Fonden at opnå yderligere aktindsigt og derved skaffe sig adgang til fortrolige oplysninger til brug i forbindelse med en eventuel behandling af sagen i Højesteret. Adgang til disse oplysninger vil kunne tilføre Fonden væsentlige økonomiske tab.

2.A.3 Som beskrevet i Kendelsen er fristen for at klage 4 uger, jf. side 9:

[...]

Havde vi – Fonden, som har partsstatus – haft indsigelser til Erhvervsstyrelsen afgørelse af 18. marts og 26. april 2021 om delvist afslag på aktindsigt i sager ang. Fonden, skulle vi altså have klaget senest 4 uger efter disse respektive datoer. Vi havde dog ingen indsigelser og klagede derfor ikke.

Andre uden partsstatus har ikke klagemulighed, med mindre de eventuelt får tilkendt partsstatus.

3. Konklusion

I sin kendelse af 21. december 2017 finder Erhvervsankenævnet efter en samlet vurdering ikke, at klagerne har en så væsentlig og individuel interesse i sagen om udpegning, at de er klageberettigede parter. Ankenævnet afviser på denne baggrund klagen. Det er Fondens opfattelse, at Jan Langekærs klage over Erhvervsstyrelsens beslutning om delvist afslag på aktindsigt i sager vedrørende Fonden bør afvises på samme grundlag.

Klager har efter Fondens opfattelse ikke partsstatus i nærværende sager.

Fonden fastholder, at alle de i vores breve med bemærkninger til ansøgning om aktindsigt af 1. februar til Erhvervsstyrelsen, markerede oplysninger skal undtages retten til aktindsigt efter offentlighedsloven.

Herudover er det Fondens opfattelse, at klagefristen for længst er overskredet.

Endvidere mener Fonden, at Jan Langekær - som part i en verserende sag ved procesbevillingsnævnet efter dom ved Landsretten - ikke skal udleveres oplysninger, der kan påføre fonden en skadesvirkning ved en eventuel senere sag.”

Ankenævnet udtaler:

Erhvervsankenævnet kan tilslutte sig Erhvervsstyrelsens vurdering af, at klager ikke kan anses som part i sagen, hvorfor sagen behandles efter bestemmelserne i offentlighedsloven.

Ankenævnet skal indledningsvis bemærke, at der ikke er en frist for indbringelse af en klage over aktindsigt i henhold til offentlighedslovens § 37.

Ifølge § 7, stk. 1 og stk. 2, i lov om offentlighed i forvaltningen kan enhver med de undtagelser, der er nævnt i §§ 19-35, forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed.

Efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold. Bestemmelsen indeholder alene hjemmel til at undtage oplysninger om fysiske personer.

Efter offentlighedslovens § 30, nr. 2, omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes.

Det er ikke muligt udtømmende at fastlægge, hvilke oplysninger der er omfattet af bestemmelsen i offentlighedslovens § 30, nr. 2. Som eksempler på sådanne oplysninger kan dog bl.a. nævnes oplysninger om produktionsmetoder, produktionsforhold, forretningsforbindelser, kundelister, forretningsbetingelser, kontraktvilkår, forretningsmæssige strategier og markedsføringstiltag. Endvidere kan nævnes oplysninger om etableringsomkostninger, driftsomkostninger, salgsomkostninger samt oplysninger om en virksomheds regnskaber og økonomiske forhold i øvrigt, herunder dens skattemæssige situation. Der kan herved henvises til betænkning nr. 1510/2009, side 706, som ligger til grund for det lovforslag (L 144 af 7. februar 2013), som offentlighedsloven bygger på.

Det fremgår blandt andet af bemærkningerne til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013 til lov om offentlighed i forvaltningen, at § 30, nr. 2, forudsætter, at aktindsigt i oplysningerne ”må antages at indebære en nærliggende risiko for, at der – typisk af konkurrencemæssige grunde – påføres den pågældende person eller virksomhed navnlig økonomisk skade af nogen betydning”. Yderligere fremgår det, at der vil ”i forhold til oplysninger, der er omfattet af nr. 2, gælde en klar formodning for, at udlevering af oplysningerne vil indebære en nærliggende risiko for, at virksomheden eller den person, oplysningerne angår, vil lide skade af betydning”. I forbindelse med vurderingen heraf bør der ifølge lovbemærkningerne indhentes ”en udtalelse fra den, oplysningerne angår, for at få belyst risikoen for, at en udlevering af oplysninger om forretningsforhold m.v. vil medføre den nævnte risiko for økonomisk skade”.

Af offentlighedslovens § 34 følger, at hvis de hensyn, der er nævnt i §§ 30- 33, kun gør sig gældende for en del af et dokument, skal der meddeles aktindsigt i dokumentets øvrige indhold. Det gælder dog ikke, hvis det vil medføre en prisgivelse af det eller de hensyn, der er nævnt i §§ 30-33, hvis det vil indebære, at der gives en klart vildledende information, eller hvis det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende indhold.

Det fremgår af Erhvervsstyrelsens afgørelser af 18. marts og 26. april 2021, at Erhvervsstyrelsen har meddelt delvist afslag på aktindsigt i dokumenterne med henvisning til offentlighedslovens 30, nr. 1 og 2.

For så vidt angår dokumenterne, som er undtaget med henvisning til offentlighedslovens § 30, nr. 2, er det ankenævnets vurdering, at dokumenterne er omfattet af anvendelsesområdet for offentlighedslovens § 30, nr. 2, idet oplysningerne angår forretningsforhold og forretningsstrategier. Ankenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at oplysningerne angår fondens organisation og fremtidige strategier, herunder handlingsplaner og investeringer. Endvidere indeholder dokumenterne oplysninger om fondens økonomiske forhold, herunder oplysninger om budgetter og regnskaber.

Ankenævnet har vurderet, at udlevering af oplysningerne udgør en nærliggende risiko for, at Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut vil lide væsentlig økonomisk skade. Ankenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, i overensstemmelse med fondens hørings svar, at udlevering af oplysningerne kan have negativ indflydelse på tilliden til fonden, hvilket kan have direkte betydning for fondens økonomi.

Endvidere har ankenævnet lagt vægt på, at der gælder en klar formodning for, at udlevering af oplysningerne omfattet af offentlighedslovens § 30, nr. 2, vil indebære en nærliggende risiko for, at den virksomhed, oplysningerne angår, vil lide skade af betydning.

Ankenævnet tiltræder herefter, at der ikke kan meddeles yderligere aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 30, nr. 2

For så vidt angår oplysningerne, som Erhvervsstyrelsen har undtaget efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, er det ankenævnets vurdering, at oplysningerne er omfattet af offentlighedslovens § 30, nr. 1. Ankenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at der er tale om enkeltpersoners private forhold herunder eksempelvis CPR-numre og pasnummer. Ankenævnet tiltræder herefter, at der ikke kan meddeles aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 30, nr. 1.

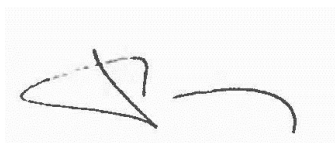
Ankenævnet har dog vurderet, at fødselsdatoen, som fremgår af passet, kan udleveres.

Ankenævnet har ikke modtaget dokumentet uden ekstraheringer, hvorfor det er nødvendigt, at Erhvervsstyrelsen fremsender oplysningen til klager.

Ankenævnet har vurderet, om der kan meddeles aktindsigt efter princippet om meroffentlighed i offentlighedslovens § 14. Det bemærkes herved, at der ikke kan meddeles aktindsigt i videre omfang efter § 14 i offentlighedsloven, da det vil være i strid med tavshedspligtsreglerne, jf. lovens § 14, stk. 1, 2. pkt.

Ankenævnet stadfæster herefter Erhvervsstyrelsens afgørelser af 13. januar, 18. marts og 26. april 2021.

I ankenævnets afgørelse har deltaget Sys Agnes Røvsing, Klaus Søgaard og Steen Mejer.

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'S' followed by a horizontal line and a curved flourish.

Steen Mejer
formand for ankenævnet